

УДК 316.61:37.041; 378.14

В.І. ПОЖУЄВ (доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри програмного забезпечення та математичного моделювання, ректор, Заслужений працівник освіти України)

Запорізька державна інженерна академія, Запоріжжя

E-mail: admin@zgia.zp.ua

**ГЛОБАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК НОВИЙ
СОЦІАЛЬНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ФЕНОМЕН ХХІ СТОЛІТТЯ**

Розкриваються умови та проблеми формування глобального інформаційного суспільства, в основі якого лежить зростаючий вплив нових інформаційно-телекомунікаційних технологій на економіку, соціальну структуру, право, культуру, взаємовідносини держави і суспільства, міжнародні відносини; визначаються головні ознаки інформаційного суспільства; відмічається, що необхідність переходу до інформаційного суспільства тісно пов'язана із зміною характеру впливу науково-технічного прогресу на життя людей; на багаточисленних прикладах показується, що інформаційне суспільство - це суспільство, в якому інформація стає головним економічним ресурсом

Ключові слова: інформаційне суспільство, інформація як ключовий ресурс, інформаційно-телекомунікаційні технології, глобальне інформаційне суспільство, Окінавська хартія

Як відмічається в Окінавській хартії глобального інформаційного суспільства, яка була прийнята лідерами «вісімки» 22 липня 2000 року, інформаційно-комунікаційні технології (ІТ) виступають сьогодні як фактор, що впливає на формування суспільства ХХІ століття. Наступає новий етап у розвитку процесів обміну інформацією. Стрімкий розвиток і розповсюдження нових інформаційних і телекомунікаційних технологій набуває характер глобальної інформаційної революції, яка здійснює зростаючий вплив на політику, економіку, управління, фінанси, науку, культуру та інші сфери життєдіяльності суспільства у рамках національних кордонів і світу в цілому. Інтенсивний розвиток і переплетіння сучасних комп'ютерних, теле- і радіо сповіщальних, телефонних технологій і комунікаційних служб, швидке розповсюдження локальних і глобальних комунікаційних мереж створює принципово нову якість транскордонного інформаційного обміну та інструментарію, його впливу на масову свідомість, що сприяє посиленню значення соціально-психологічних і культурно-інформаційних аспектів глобалізації. Надавши унікальних можливостей у сфері просування капіталу, товарів і послуг, інформаційні та комунікаційні технології стали основою формування нового типу економіки – «кібереконіміки».

Як свідчить аналіз, існуючі економічні системи покликані пристосовуватися до інформаційної парадигми існування соціуму, в контексті якої суспільно-політичний лексикон збагатився останніми роками такими поняттями, як «електронний уряд», «електронне громадянство»,

«кіберполітика». «кібердемократія», «комп'ютероопосередкована політична комунікація». Інформаційно-технологічна революція, яка сьогодні розгортається на наших очах, визначає рух до іншого суспільства – інформаційного, чи «суспільства знань». Однією з основоположних характеристик цього суспільства являється його глобальний характер. І у процесі його формування поступово стираються межі між країнами і народами, радикально змінюється структура світової економіки, значно більш динамічним і конкурентним стає ринок. Інформація і знання стають одним із стратегічних ресурсів держави, масштаби використання якого стали порівнюватися з використанням традиційних ресурсів, а доступ до них – одним з основних факторів соціально-економічного розвитку. У зв'язку з цим до числа найважливіших задач кожної держави відноситься формування і розвиток інформаційної інфраструктури та інтеграція у глобальну економіку. Разом з тим нові інформаційні технології, глибоко проникаючи в усі сфери суспільного життя, генерують не тільки нові можливості у вирішенні низки накопичених проблем, але й породжують принципово нові проблеми і загрози, серед яких розрив між країнами і в рамках окремої держави, дотримання свободи слова, захист інтересів етнічних меншин і підростаючого покоління, збереження національної мови і культурного спадку в нових умовах, протистояння культурній експансії інших країн, охорона інтелектуальної власності. Формування глобального інформаційного суспільства являється об'єктивно зумовленим процесом, в основі якого лежить зростаючий вплив нових інформаційно-телекомунікаційних технологій на економіку, соціальну структуру, право, культуру, взаємовідносини держави і суспільства, міжнародні відносини в цілому. Все більше значення для кожної держави має її включеність у процес формування мережевої економіки. Зростаючий вплив розширення мережевої економіки зумовлений, по-перше, постійним розвитком і розповсюдженням нових інформаційних технологій; по-друге, зростанням переміщення різних видів соціально-економічної діяльності в електронне середовище, яке на сьогоднішній день представляє тисячі видів бізнесу. Використання нових інформаційних технологій сприяє удосконаленню демократичних процедур, підвищенню політичної активності населення, встановленню більш ефективного діалогу держави з громадськістю. Процес формування інформаційного суспільства пред'являє нові вимоги до держави, яка покликана відігравати роль координатора діяльності різних суб'єктів суспільства і сприяти створенню умов інтеграції громадян у глобальне інформаційне суспільство, відстоюючи при цьому свої інтереси у світовому інформаційному просторі. Перехід до наступного етапу здійснюється шляхом науково-технічної революції, у ході якого змінюється середовище проживання людей, що, у свою чергу, приводить до трансформації свідомості людей. Саме технологічно-інформаційна революція привела до наступного: зростання частки інформаційних комунікацій, продуктів і послуг у валовому внутрішньому продукті; створення глобального інформаційного простору, що забезпечує ефективну

інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їх потреб в інформаційних продуктах і послугах. До критеріїв переходу суспільства до постіндустріальної чи інформаційної стадій слід віднести наступні критерії: 1) соціально-економічні критерії; 2) технічні (перехід до шостого технологічного укладу); 3) космічні. Інформаційне суспільство відрізняється від суспільства, у якому домінують традиційна промисловість і сфера послуг тим, що інформація, знання, інформаційні послуги і всі галузі, пов'язані з їх виробництвом (телекомунікаційна, комп'ютерна, телевізійна), зростають швидкими темпами і являються джерелом нових робочих місць.

Для нашої практики цікавим є приклад формування глобального інформаційного суспільства на прикладі Європейського Союзу. Європейська спільнота з 1994р. поставила задачу формування інформаційного суспільства у число пріоритетних. Досягнутий значний успіх у реалізації Плану дій (Europe and the global information society, 1994), який визначив стратегію руху Європи до інформаційного суспільства: 1) успішно розпочата лібералізація телекомунікаційного сектора; 2) прийняті заходи щодо забезпечення європейської індустрії виробництва, що дасть додатково 1 млн. робочих місць на протязі останніх 10 років; 3) сформований план дій у сфері освіти; 4) успішно втілені програми наукових розробок. Європейська комісія являється важливим інструментом вироблення загальних правил, які необхідні для переходу до глобального інформаційного суспільства. З врахуванням вже досягнутого перед європейськими країнами стоять нові задачі: 1. Покращити умови для бізнесу за допомогою ефективною та узгодженою лібералізацією телекомунікацій, створити необхідні умови для упровадження електронної торгівлі. 2. Здійснити упровадження концепції безперервної освіти «Освіта протягом всього життя», яка націлена на навчання в інформаційному суспільстві. 3. Розробити концепцію «Людина у центрі всіх перетворень», яка націлена на охорону прав і свобод особистості, перш за все недоторканості особистого життя. 4. Удосконалити глобальну співпрацю на всіх рівнях, яка формує правила існування людини в інформаційному суспільстві, для чого необхідні багатосторонні угоди в рамках Європейського Союзу. З цією метою у лютому 1995р. Європейська комісія створила Форум для обговорення загальних проблем становлення інформаційного суспільства. 128 його членів представляють користувачів нових технологій, різні соціальні групи, поставщиків інформаційних послуг, мережевих операторів, державні і міжнародні інститути. Мета роботи Форуму прослідкувати процес становлення інформаційного суспільства у шести сферах: 1) вплив на економіку і зайнятість; 2) основні соціальні і демократичні цінності у «віртуальному товаристві»; 3) вплив на суспільні і державні служби; 4) освіта, перекваліфікація, навчання в інформаційному суспільстві; 5) культурні виміри і майбутнє ЗМІ; 6) стійкий розвиток, технологія та інфраструктура.

Таким чином, сьогодні вже створені передумови і реальні шляхи формування і розвитку інформаційного суспільства в країнах Європейського

Глобальне інформаційне суспільство як новий соціальний та економічний феномен XXI століття

Союзу, що носять глобальний характер і свідчать про входження країн ЄС у світове інформаційне товариство. Використання матеріальних і духовних благ інформаційної цивілізації забезпечує населенню Євросоюзу гідне життя, економічне процвітання і необхідні умови для вільного розвитку особистості. Україна повинна ввійти у сім'ю технологічно та економічно розвинутих країн на правах повноцінного учасника світового цивілізаційного розвитку із збереженням політичної незалежності, національної самобутності і культурних традицій, з розвинутим громадянським суспільством і правовою державою. Слід очікувати, що основні риси і ознаки інформаційного суспільства будуть сформовані в Україні при стабільних соціально-політичних умовах і глибоких економічних перетвореннях у першій третині XXI століття.

До головних ознак інформаційного суспільства слід віднести: 1) формування єдиного інформаційно-комунікативного простору України як частини світового інформаційного простору, повноправна участь України у процесах інформаційної та економічної інтеграції регіонів, країн і народів; 2) становлення і в подальшому домінування в економіці нових технологічних укладів, що базуються на масовому використанні перспективних інформаційних технологій, засобів обчислювальної техніки і телекомунікацій; 3) створення і розвиток ринку інформації і знань як фактору виробництва та їх доповнення до ринку природних ресурсів, праці і капіталу, перехід інформаційних ресурсів суспільства у реальні ресурси соціально-економічного розвитку, фактичне задоволення потреб суспільства в інформаційних продуктах і послугах; 4) зростання ролі інформаційно-комунікаційної інфраструктури у системі суспільного виробництва; 5) підвищення ролі освіти, науково-технічного і культурного розвитку за рахунок розширення можливостей систем інформаційного обміну на міжнародному, національному та регіональному рівнях і, відповідно, підвищення ролі кваліфікації, професіоналізму і здібностей до творчості як найважливішої характеристики послуг праці; 6) створення ефективної системи забезпечення прав громадян і соціальних інститутів на вільне отримання, розповсюдження і використання інформації як найважливішої умови демократичного розвитку.

Необхідність переходу до інформаційного суспільства тісно пов'язана із зміною характеру впливу науково-технічного прогресу на життя людей. Ще в кінці XX століття швидкість зміни технологічних укладів на виробництві, технологіях отримання продукції і послуг та управління цими процесами істотно збільшилася. Якщо раніше ці зміни відбувалися у періоди часу, які значно перевищують тривалість життя одно-двох поколінь, то сьогодні зміна технологічного укладу відбувається за коротший строк. При цьому кардинально змінюється образ життя більшої частини населення, соціально-психологічна модель поведінки людей і суспільства в цілому. Очевидно, що одним із факторів, здатних у певній мірі послабити вплив на психіку людини, являється рівень інформаційної підготовленості людини до майбутніх змін. Одним найважливіших показників образу життя у другій

половині ХХ століття являється розвиток і використання нових інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах соціального життя і діяльності, рівень виробництва і споживання суспільством інформаційних продуктів і послуг для посилення людського потенціалу та його розвитку у всіх сферах і напрямках. Отже, інформаційне суспільство – це одна з теоретичних моделей, що використовуються для опису якісно нового етапу суспільного розвитку, в який вступили розвинуті країни з початком інформаційно-комп'ютерної революції. Технологічною засадою інформаційного суспільства виступають не індустріальні, а інформаційні і телекомунікаційні технології.

Інформаційне суспільство - це суспільство, в якому: 1) інформація стає головним економічним ресурсом, а інформаційний сектор виходить на перше місце по темпам розвитку, по числу зайнятих, по долі капіталовкладень, по долі ВВП. 2) Має місце розвинута інфраструктура, що забезпечує створення достатньої кількості інформаційних ресурсів. Це у першу чергу система освіти і наука. Основною формою власності стає інтелектуальна власність, а у конкурентній боротьбі за світову першість з'являється новий критерій – рівень розвинутості інформаційної інфраструктури та індустрії. 3) Інформація стає предметом масового споживання. Інформаційне суспільство забезпечує індивіду доступ до будь-якого джерела інформації, що гарантується законом (воєнна і державна таємниця також визначаються законом) і технічними можливостями; з'являються нові критерії оцінки рівня розвитку суспільства – кількість комп'ютерів, кількість підключень до Інтернет, кількість мобільних і фіксованих телефонів; формуються основи інформаційного суспільства. 4) З'являється єдина інтегрована інформаційна система на основі технологічної конвергенції (злиття телекомунікаційної, комп'ютерно-електронної, аудіо-візуальної техніки. Створюються єдині національні інформаційні системи (в США – в 1980- рр., в Західній Європі – у 1990-і рр.).

В результаті вище перерахованих процесів, що відбулися в сучасному світі, сформувалося інформаційне суспільство як глобальне. Воно включає в себе: світову інформаційну економіку; єдиний світовий інформаційний простір; глобальну інформаційну інфраструктуру; світову законодавчо-правову систему, що формується. В інформаційному суспільстві ділова активність переміщується в інформаційно-комунікативне середовище. Формується віртуальна економіка, віртуальна фінансова система, що ставить складні питання про механізми їх регулювання і зв'язки з реальною, «фізичною» економікою. Процес інформаційних технологій у світі є незворотним, проте ним охоплені далеко не всі країни. Нова – інформаційна карта світу свідчить, що висока щільність інформації, інтенсивність розвитку і використання нових інформаційних технологій приходить сьогодні на США, країни ЄС і Японію (В Японії існує державна програма «Електронна Японія» з 1980-х рр.). Навіть у розвинутих країнах суспільство є ще далеким від того, щоб у повній мірі стати інформаційним. З'являються

Глобальне інформаційне суспільство як новий соціальний та економічний феномен ХХІ століття

нові проблеми, що виникають у ході становлення глобального інформаційного суспільства – цифрова нерівність, національна, регіональна і міжнародна інформаційна безпека, що потребує тісної міжнародної співпраці, направленої на те, щоб гарантувати доступ до глобальної інформаційної інфраструктури кожному члену суспільства. Успішність вирішення цих проблем являється одним із факторів, що впливають на розвиток глобального інформаційного суспільства.

Головною перепоною на шляху України до інформаційного суспільства слід назвати відставання у розвитку інформаційної структури країни в цілому, розробленні законодавства, що відображає як реалії, так і перспективи розвитку нових інформаційних технологій, недостатнє фінансування нових науково-технічних проєктів, зокрема електронної комерції, телероботи, дистанційного навчання, розвиток яких буде сприяти прискореному формуванню глобального інформаційного суспільства, а саме розвитку національних інформаційних структур та інтеграції країни у глобальне інформаційне суспільство. Термін «глобальне інформаційне суспільство» є широким і включає в себе перш за все уніфіковану інформаційну індустрію, що розвивається на фоні безперервно зростаючої ролі інформації і знань у політичному, економічному і соціально-культурному контекстах. Він відображає той факт, що в умовах глобалізації світового розвитку одним з основних стратегічних ресурсів виступають інформація і знання, які представляють собою інтелектуальний капітал, тому першочергове значення набувають організації, що займаються їх розповсюдженням. Поряд з ринком традиційних ресурсів великого значення набувають ринок інформацій і знань. Важливим каталізатором в його розвитку стало світове визнання міжнародної комп'ютерної мережі Інтернет, яка допомогла об'єднати мільйони людей і сотні країн, скоротити географічні відстані і ліквідувати перепони для спілкування у різних сферах науки, культури і освіти, сформувати у передових країнах відкритих стандартизованих систем та сприяти їх інтеграції в Інтернет. Слід виділити наступні тенденції цього процесу:

1) інформація використовується як стратегічний ресурс держави, зокрема в економічній сфері, в результаті чого відбувається інтенсивне формування інформаційного сектору економіки, який розвивається сьогодні набагато швидшими темпами, чим інші галузі.

2) інформація стає предметом масового споживання населення, в результаті чого відбувається рух до глобального інформаційного суспільства, який стає загальною тенденцією, особливо для розвинутих країн;

3) вказаний рух здійснює помітний вплив на політичне життя у різних країнах і на світовій арені в цілому, більше того, вона стає складовою частиною сучасних політичних процесів, в результаті чого володіння інформацією стає важливим політичним ресурсом як на внутрішньодержавному, так і на міжнародному рівнях. Стрімкі і неоднозначні зміни соціальних, політичних та інших умов міжнародного і

суспільного життя, що протікають по мірі становлення глобального інформаційного суспільства, викликали гостру необхідність у виробленні узгоджених дій міжнародного товариства, направлених на визначення загальних принципів поведінки і основних засобів їх реалізації на рівні окремих країн, регіонів і глобального соціуму в цілому.

В ході Брюссельської зустрічі країн «сімки» у 1995р. створення і використання глобальної інформаційної інфраструктури визначалося у якості однієї з пріоритетних задач, що потребує зусиль всієї світової спільноти. У другій половині 90-х рр. укрупнення і, відповідно, зростання технологічних і комунікаційних можливостей компаній супроводжувалося формуванням якісно нових умов для збільшення інформаційної незалежності особистості і підвищення контролю за діяльністю державних органів зі сторони ЗМІ і самих громадян, чому у немалій мірі сприяла діяльність ООН, міжнародних регіональних і неурядових організацій. Разом з тим, як засвідчила Окінавська зустріч країн «великої вісімки» в липні 2000р., міжнародне товариство зіткнулося з зростаючими загрозами у зв'язку з суперечностями, які несе в собі глобальне інформаційне суспільство. Поряд з очевидними благами інформаційна революція несе з собою і нові проблеми, серед яких – цифрова нерівність країн і регіонів, проблема правового регулювання мережі Інтернет, електронної комерції і оподаткування у цій сфері, питання інтелектуальної власності, проблема забезпечення безпеки і конфіденційності інформації, можливість психологічного впливу на індивідуальну і суспільну свідомість, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології. В силу глобального характеру інформаційного суспільства їх вирішення уявляється можливим лише за допомогою вироблення і наступної реалізації відповідних міжнародних механізмів всіма учасниками інформаційного глобального обміну.

Формування інформаційного суспільства в Україні сьогодні являється необхідною умовою стійкого розвитку країни, її повноцінної інтеграції у світову економіку. На жаль, незважаючи на високі темпи в інформаційній сфері останнім часом, Україні все ж не вдалося скоротити відставання від промислово розвинутих держав у сфері інформатизації економіки і суспільства. До числа негативних факторів слід віднести: застарілу правову базу використання нових технологій, недостатнє впровадження сучасних комп'ютерних та інформаційних технологій у сфері державного управління, низький рівень підготовки кадрів у сфері створення і використання нових технологій. У розвитку національної інформаційної інфраструктури держава повинна відігравати роль координатора діяльності різних суб'єктів суспільства, покликаних цілеспрямованою політикою прискорити інтеграцію людей в суспільство знань. Державна політика по формуванню інформаційного суспільства повинна дотримуватися балансу інтересів держави, підприємницьких кіл, особистості і держави в цілому. Однією з умов інтеграції України у глобальне інформаційне суспільство являється розширення можливостей систем інформаційного обміну на міжнародному,

Глобальне інформаційне суспільство як новий соціальний та економічний феномен XXI століття

національному і регіональному рівнях і, відповідно, підвищення ролі кваліфікації, професіоналізму і здібностей до творчості.

Таким чином, концепція інформаційного суспільства представляє собою прогностичну модель, сукупність ідей і підходів, що мають тривалу історію, розроблену теоретичну і методологічну основи, що дозволяє слугувати засобом соціально-правового прогнозування у ХХІ столітті. Інформаційне суспільство в Україні представляє собою якісно нову форму суспільного розвитку, що характеризується особливо значущою цінністю інформації і знання, які проявляються через сукупність взаємопов'язаних елементів, провідними з яких виступають соціальний і правовий, що знаходяться у діалектичній взаємодії. Специфіка становлення інформаційного суспільства в Україні заключається в його просторово-часовій і соціально-політичній зумовленості, пріоритеті технократичної традиції, націленої на досягнення конкретних технічних і технологічних переваг, тоді як у зарубіжних варіантах зі сторони держави превалює гуманістична традиція розвитку, націлена на підвищення реального рівня і якості життя людей. В умовах глобалізації світового розвитку і безпрецедентної інформаційної відкритості національних кордонів інформація стає головним стратегічним фактором у міжнародному змаганні її позитивних сторін і мінімізації негативних наслідків глобальної трансформації людства.

Список використаної літератури

1. Концепция развития информационного общества Европейского Союза // www.soi.ru/soi/85735
2. Концепция формирования информационного общества в России. 28 мая 1999 г. // Информационное общество, 1999, № 3.
3. Окинавская Хартия глобального информационного общества. // Дипломатический вестник, 2000, август, № 8.
4. Третье тысячелетие. Обмен информации в странах СНГ: проблемы, реальности, перспективы (материалы научной конференции, состоявшейся 13-14 мая 1997 г. в МГИМО), М., 1997.
5. Институт развития информационного общества <http://www.iis.ru/>
6. Пожуев В.І. Інформаційно-комунікативні технології як один з найважливіших факторів формування суспільства / В.І. Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук. пр.]. / Запоріжжя: ЗДІА.-2012.- Вип. 49 .- С.5-16.
7. Пожуев В.І. Шляхи і напрями формування і реалізації інформаційного суспільства в умовах глобалізації / В.І. Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук. пр.].- Запоріжжя: ЗДІА.-2011.- Вип. 46 .- С.5-18.
8. Пожуев В.І. Шляхи і напрями формування інформаційного суспільства / В.І. Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук пр.]. - Запоріжжя: ЗДІА.-2011.- Вип. 44 .- С.5-9.
9. Пожуев В.І. Формування концепції державної інформаційної політики в умовах глобалізації / В.І. Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук.пр.].- Запоріжжя: ЗДІА.-2010.- Вип. 43. - С.4-12.
10. Пожуев В.І. Осмислення місця і ролі інформації у сучасному суспільстві / В.І.Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук. пр.].- Запоріжжя: ЗДІА.-2010.- Вип. 42 .- С.4-13.
11. Пожуев В.І. Розвиток концептуальних засад інформатизації сучасного українського суспільства / В.І. Пожуев // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2013

інженерної академії: [зб. наук.пр.]- Запоріжжя: ЗДІА.-2010.- Вип. 41 .- С.4-17.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Concept development information society European Union // www.soi.ru/soi/85735
2. The concept of generating information society in Russia. May 28 1999 // Society newsletter, 1999, № 3.
3. Charter Akinavy information global society. // The Diplomatic Journal, 2000, august, № 8.
4. Third Millennium. An exchange of information in the CIS countries: problems, reality, prospects (Proceedings of the scientific conference, sostoyavsheysya 13-14 May 1997 at Moscow State Institute of international relations), Moscow, 1997.
- 5 Institute development ynformatsyonnoho society <http://www.iis.ru/>
6. Pozhuev V.I. ICT as one of the most important factors of the society / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy / Editor V.G.Voronkova. - Zaporozhye: ZDIA. 2012. - Issue 49. - P.5-16.
7. Pozhuev V.I.Shlyahy and trends shaping and implementation of information society in the context of globalization / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy.- Zaporozhye: ZDIA.-2011. - Issue 46. - P.5-18.
8. Pozhuev V.I. Ways and trends of information society / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy. - Zaporozhye: ZDIA.-2011. - Issue 44. - P.5-9.
- 9.Pozhuev V.I. Formation of the concept of state information policy in the context of globalization / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy. - Zaporozhye: ZDIA. 2010. - Issue 43. - P.4-12.
10. Pozhuev V.I. Understanding the place and role of media in contemporary society / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy. - Zaporozhye: ZDIA. 2010. - Issue 42. - P.4-13.
11. Pozhuev V.I. The Development of conceptual framework informatization of modern Ukrainian society / V.I.Pozhuyev // Scientific Papers. Humanitarian Bulletin Zaporozhye State Engineering Academy. - Zaporozhye: ZDIA. 2010. - Issue 41. - P.4-17.

В.И.ПОЖУЕВ

Запорожская государственная инженерная академия, Запорожье
E-mail: admin@zgia.zp.ua

ГЛОБАЛЬНОЕ ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО КАК НОВЫЙ СОЦИАЛЬНЫЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ФЕНОМЕН XXI СТОЛЕТИЯ

Раскрываются условия и проблемы формирования глобального информационного общества, в основе которого лежит увеличивающееся влияние новых информационно-коммуникационных технологий на экономику, социальную структуру, право, культуру, взаимоотношения государства и общества, международные отношения; выделяются главные черты информационного общества; отмечается, что необходимость перехода к информационному обществу тесно связана с изменением характера влияния научно-технического прогресса на жизнь людей; на многочисленных примерах показывается, что информационное общество – это общество, в котором информация становится главным экономическим ресурсом.

Ключевые слова: информационное общество, информация как ключевой ресурс, информационно-телекоммуникационные технологии, глобальное информационное общество, Окинавская хартия

V.POZHUEV

Zaporizhia State Engineering Academy, Zaporozhie

E-mail: admin @ zgia.zp.ua

GLOBAL INFORMATION SOCIETY AS NEW SOCIAL and ECONOMIC PHENOMENON OF THE 21ST CENTURY.

Reveals the conditions and problems of formation of a global information society, which is based on the increasing influence of new informcaionno and communication technologies on the economy, social structure, law, culture, relations between the State and society, international relations; are the main features of the information society; notes that the need for a transition to an information society is closely linked to the changing nature of scientific and technological progress's influence on people's lives; numerous examples show that the information society is a society in which information becomes a major economic resource.

Key words: information society, information as a key resource, information and telecommunications technologies, the global information society, Okinawa Charter.

Стаття надійшла до редколегії 10.01.13

Прийнята до друку 15.01.13